

[Hartvig Frisch.]

til Følge, at Selskabet endte som en Plim-soller, og at dets hele Grundlag ødelagdes.

Himmelstrup: Der er af nogle af de ærede foregaaende Talere gjort nogle Bemærkninger om Enkeltheder, som jeg, da jeg første Gang havde Ordet, undlod at udtale mig om, fordi det forekom mig, at det er Spørgsmaal, som vi i Virkeligheden først kan diskutere, i det mindste med Udbytte, naar vi faar Udkastet til Koncession mellem Spritfabrikkerne og Staten. Jeg ser nok af den højtærede Handelsministers Forelæggelsestale, at han har været inde paa visse Enkeltheder i saa Henseende, og det er maaske Grunden til, at de ogsaa er blevet omtalt her fra visse Sider.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller udtalte sig om Dividendens Størrelse og var af den Opfattelse, at den Trusel, som den højtærede Handelsminister havde fremsat i sin Forelæggelsestale om, at han vilde søge Dividenden nedsat, var urimelig, et Anlægs-papir af den Karakter burde kunne bære og afkaste den Rente, som hidtil havde været fastsat. Det er naturligvis en Ting, vi kan diskutere i Udvalget, naar vi faar den højtærede Handelsministers Udkast og bliver klar over, hvilke Hensigter han i saa Henseende har. Men jeg vil dog gerne have Lov til at sige, naar det nu omtales, at man virkelig maa betragte dette Papir — hvad jeg i og for sig godt mener, man kan — som et Anlægs-papir, der ikke kan være Genstand for store Svingninger, fordi Udbyttet er konstant, at jeg kan huske, at jeg engang sammen med nu afdøde National-bankdirektør Lindberg, som jeg ansaa for en overmaade klog Mand, har foretaget visse Undersøgelser — det var ganske vist før Krigen —, som gav det Resultat, at naar et industrielt Aktieselskab i en længere Periode afkastede en Rente paa 6 pCt., stod dette Papir omkring Pari, og det betyder i Virkeligheden, i det mindste med Forholdene fra før Krigen, at en 6 pCt.s Afkastning af et industrielt Papir i og for sig er den naturlige Rente, idet Aktier omkring Pari betyder, at det paa-gældende Selskab kan trække Kapital til sig udefra.

Det forekommer mig imidlertid, at alle disse Forhold kan vi med større Udbytte diskutere, naar vi virkelig bliver stillet over for det Forslag, der i saa Henseende fore-ligger fra Forhandlingerne mellem det raad-givende Udvalg og Aktieselskabet, idet der jo foreligger et Udkast til en Kontrakt, som

den højtærede Minister altsaa paa visse Punkter ikke er helt enig i.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel gjorde en Bemærkning — den refererede sig til Punkt j i § 2 — om de Betingelser, hvorpaa Staten til sin Tid kan overtage Selskabet, og den angik naturligvis Forholdet mellem de bogførte Værdier og Vurderingerne. Jeg har ikke udtalt mig om dette Spørgsmaal, ogsaa fordi vi jo ikke kender de nærmere Regler. Vi vil blive stillet over for dem i Udvalget, og til den Tid vil det være naturligt at udtale sig om dette Spørgsmaal.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Pürschel i Virkeligheden kom alt for højt op i sin Kritik af hele dette Lovforslag. Jeg maa tilstaa, at jeg kan ikke rigtig forstaa det, for det er ikke første Gang, at man, om jeg saa maa sige, skaber det retlige Monopol baade med Hensyn til Spiritus og med Hensyn til Brødgær, det gør man ikke ved dette Lovforslag, men det gjorde man i Virkeligheden ved Loven af 15. Maj 1933 om Kartoffelmelsordningen, en Lov, for hvilken de Konservative stemte. Alle-rede dengang tog de i Virkeligheden Stilling til dette Spørgsmaal, om end kun midler-tidigt. Hvis man i den Grad havde betrag-tet det som Ondskab, forekommer det mig, at man skulde have sagt fra paa et tidligere Tidspunkt. Jeg maa i det mindste sige, at naar jeg fæster Opmærksomheden ude-lukkende, saaledes som jeg gjorde i mine indledende Bemærkninger, paa Spiritus og fremhæver den særlige Karakter, som denne Vare har paa forskellige Omraader, maa jeg ganske bestemt afvise, at dette har noget som helst at gøre med en mere eller mindre liberalistisk Opfattelse af Produktions- og Omsætningsforholdene. Den bliver man skam nødt til at se bort fra, naar der er særlige Forhold til Stede, saadan som jeg mener, der er, hvad angaar Spiritus, men som jeg maa erkende, jeg ikke mener, der er i samme Grad for Gærens Vedkommende.

Den højtærede Handelsminister sagde til Forsvar for, at man skulde tage Gæren med, at den rent faktisk har været med før. Ja, det er rigtigt, men det var netop af tek-niske Grunde, af produktionstekniske Grunde. Naar saa denne tekniske Forbindelse mellem Sprit og Gær udløses ved den tek-niske Udvikling, saa forekommer det mig, at det stiller sig mere tvivlsomt, og man kan i det mindste slet ikke med Hensyn til Gæren anvende den Begrundelse, hvormed vi træder ind for en Ordning paa dette Omraade for Spiritusens Vedkommende,